dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część XVI.

Wydana i rozesłana: 11. Lutego 1850.

23.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 31. Grudnia 1849,

działające dla wszystkich krajów koronnych, w których księga ustaw karnych z dnia 3. Września 1803 w mocy prawa stoi,

którem z dniem obwieszczenia ustanawia się nowy przepis karny względem uwiedzenia żołnierzy do naruszenia wierności, przysięgą do chorągwi zaprzysiężonej, jako też i do różnych innych czynów z obowiązkami sprzecznych.

Cheąc zaradzić dotychczasowej niczupełności w ustawach karnych, stan cywilny obowiązujących, wedle których uwiedzenie żołnierzy do innych ciężkich naruszcń ich obowiązków służbowych obok tych, którym §^{cm} 199. l. cz. księgi ustaw karnych z dnia 3. Września 1803 zapobieżono, nie jest wyraźnie karą zagrożone, na wniosek Mego ministra sprawiedliwości i za doradą Mej Rady ministrów, stósownie do §§. 87. i 120. konstytucyi państwa uchwalam, aby w objętości wszystkich krajów koronnych, w których namieniona księga ustaw karnych obowiązuje, z dniem obwieszczenia rozporządzenia niniejszego w zastósowanie weszły przepisy następujące: Ktoby

- a) żołnierza do nadwerężenia wierności, przysięgą do chorągwi zaprzysiężonej, wzywał, zachęcał lub uwieść usiłował, albo jakkolwiekbądź do tego przykładał się; tudzież
- b) ktoby pod względem na żołnierzy któregobądź z czynów właśnie namienionych dopuścił się, w celu skłonienia onych, by albo spólnie z innymi, albo też pojedyńczo, jednakże w suppozycyi współdziałania innych, przeciw porządkowi, co do służby wojskowej istniejącemu, przeciw swym przełożonym, lub przeciw rozkazom ich powstawali, ten zbrodnią dawania pomocy popełnia i więzieniem między sześcią miesięcy a jednym rokiem ukaranym być ma.

Wszelakoż jeżeli działanie takowe na żołnierza podług ustaw stan cywilny obowiązujących jako zbrodnia się ukazuje, cięższą zagrożona karą, tedy to wedle istniejących co do tej ostatniej zbrodni postanowień tychże karnych ustaw osądzonem być ma.

Franciszek Józef m. p.

a

d

8

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 11. Februar 1850.

23.

Kaiserliche Verordnung vom 31. December 1849,

wirksam für alle Kronländer, in welchen das Strafgesetzbuch vom 3. September 1803 in Rechtskraft steht, wodurch vom Tage der Kundmachung ungefangen eine neue Straf - Vorschrift über die Verleitung von Soldaten zur Verletzung der in dem Fahneneide beschworenen Treue und zu verschiedenen anderen pflichtwidrigen Handlungen in Wirksamkeit gesetzt wird.

Um dem bisherigen Mangel in den für den Civilstand geltenden Strafgesetzen abzuhelfen, wornach die Verführung von Soldaten zu anderen schweren Verletzungen ihrer Dienstpflichten, als welche im § 199 des I. Theils des Strafgesetzbuches vom 3. September 1803 vorgesehen wurden, nicht ausdrücklich mit Strafe bedroht ist, genehmige Ich nach Massgabe der §§ 87 und 120 der Reichsverfassung, auf den Antrag Meines Justizministers und über Einrathen Meines Ministerrathes, dass in dem Umfange aller Kronländer, in welchen das genannte Strafgesetzbuch in Wirksamkeit ist, vom Tage der Kundmachung dieser Verordnung angefangen, folgende Vorschrift in Anwendung komme:

- a) wer einen So'daten zur Verletzung der in dem Fuhneneide beschworenen Treue auffordert, aneifert o ler zu verleiten sucht, oder auf was immer für eine Weise dazu mitwirkt, so wie
- b) wer sich in Beziehung auf Soldaten einer der ebenbezeichneten Handlungen schuldig macht, um sie zu bewegen, dass sie sich entweder in Gemeinschaft mit Anderen oder auch einzeln, jedoch in der Voraussetzung der Mitwirkung Anderer, gegen die bestehende M litär-Dienstordnung, gegen ihre Vorgesutzten, oder gegen die Befehle derselben auflehnen, begeht das Verbrechen der Vorschubleistung und ist mit Kerker zwischen sechs Monaten und einem Jahre zu bestrafen.

Wenn sich jedoch eine solche Einwirkung auf einen Soldaten nach den für den Civilstand geltenden Gesetzer als ein mit schwererer Strafe bedrohtes Verbrechen darstellt, so ist
dieselbe nach den hinsichtlich dieses letzteren Verbrechens bestehenden Bestimmungen dieser
Strafgesetze zu beurtheilen.

Franz Joseph m. p.

3

h

0

W

-

h

-

0

W

n

Cesarski patent z dnia 17. Stycznia 1850,

działający we wszystkich owych koronnych krajach państwa, w któr,ch księga ustaw karnych z dnia 3. Września 1803 w mocy prawa stoi,

którym postanawiają się niektóre zwolnienia istniejących ustaw o karach na zbrodnie i ciężkie przestępstwa policyjne.

My Franciszek Józef pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i lliryi; Król Jerozolimy etc.; Arcyksiąże Austryi; Wielki-Książe Toskany i Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krajny i Bukowiny; Wielki-Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książe górnego i dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zary; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburka, Gorycyi i Gradyski; Książe Trydentu i Brykseuu; Margrabia górnej i dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga etc.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii windyjskiej, Wielki-Wojewoda wojewodztwa Serbii, etc. etc.

Aby jeszcze przed wydaniem zupełnej nowej ustawy karnej, na drodze konstytucyjnej uskutecznionej, takowe zwolnienia istniejących ustaw o karach na zbrodnie i ciężkie policyjne przestępstwa zaprowadzić, jakie, niezmieniając w istocie prawne pojęć oznaczenia różnych prawa przestępstw, postanowione być mogą, na wniosek Naszego ministra sprawiedliwości i za doradą Naszej Rady ministrów stosownie do §. 120. konstytucyi państwa postanowiliśmy, jak następuje:

Począwszy od dnia obwieszczenia niniejszego patentu, w owych wszystkich krajach koronnych Naszego państwa, w których księga ustaw o karach na zbrodnie i ciężkie przestępstwa policyjne z dnia 3. Września 1803 w mocy prawa stoi, następujące odmiany istniejących ustaw karnych wejść mają w wykonanie:

Art. L

Przepisy, w §. 17. lit. a) i w §. 18. I^{ej}, jako też w §. 19. lit. e) II^{ej} części księgi ustaw o karach na zbrodnie i ciężkie przestępstwa policyjne zawarte, działać przestają, a zatem karę skazania na robotę publiczną a odnośnie na publiczną robotę gminną na przyszłość ani stanowić, ani też już zawyrokowaną nadal wykonać wolno.

W przypadkach, w których owe zaostrzenia kary więzienia i aresztu ustawami zagrożone są, przy wyrokowaniu kara na wolności albo w obrębach prawnych stosunkowo ostrzej wymierzoną, albo tejże przydane być ma inne zaostrzenie, prawem dopuszczalne.

Kaiserliches Patent vom 17. Jänner 1850,

wirksam für alle jene Kronländer des Reiches, in welchen das Strafgesetzbuch von 3. September 1803 in Rechtskraft steht,

womit mehrere Milderungen der bestehenden Strafgesetze über Verbrechen und schwere Polizei-Uebertretungen angeordnet und vom Tage der Kundmachung angefungen in Wirksamkeit gesetzt werden.

Wir Franz Joseph der Erste,

Von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;
König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von
Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien, König von
Jerusalem etc.; Erzherzog von Oesterreich; Grossherzog von Toscana und
Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der
Bukowina; Grossfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von
Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von
Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf
von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und
Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg etc.; Herr von Triest, von Cattaro und auf
der windischen Mark; Grosswoiwod der Woiwodschaft Serbien etc. etc.

Um noch vor der Erlassung eines im verfassungsmässigen Wege zu Stande gekommenen vollständigen neuen Strafgesetzes diejenigen Milderungen der bestehenden Strafgesetze über Verbrechen und schwere Polizei-Uebertretungen einzuführen, welche ohne Abänderung in der Wesenheit der gesetzlichen Begriffsbestimmungen der verschiedenen Gesetzes-Uebertretungen angeordnet werden können, haben Wir auf den Antrag unseres Ministers der Justiz und über Einrathen Unseres Ministerrathes nach Massgabe des §. 120 der Reichsverfassung beschlossen, wie folgt:

Vom Tage der Kundmachung des gegenwärtigen Patentes angefangen, haben in allen jenen Kronländern Unveres Reiches, in welchen das Strafgesetzbuch über Verbrechen und schwere Polizei-Uebertretungen vom 3. September 1803 in Rechtskraft steht, nachfolgende Abänderungen der bestehenden Strafgesetze in Wirksamkeit zu treten:

Art. I.

Die in dem S. 17 lit. a) und S. 18 des I, so wie im S. 19 lit. e) des II. Theiles des Strafgesetzbuches über Verbrechen und schwere Posizei-Uebertsetungen enthaltenen Vorschristen sind ausser Wirksamkeit gesetzt, und es darf daher die Strafe der Anhaltung zur öffentlichen Arbeit und beziehungsweise zur öffentlichen Gemeindearbeit weder in Zukunft mehr verhängt, noch wenn sie bereits durch Urtheil zuerkannt wurde, weiterhin in Vollzug gesetzt werden.

In den Fällen, für welche diese Verschärfungen der Kerker- und Argeststrafe in den Gesetzen angedroht sind, ist bei der Urtheilsschöpfung entweder die Freiheitsstrafe innerhalb der gesetzlichen Schranken verhältnissmässig strenger zu bestimmen, o ler derselben eine andere gesetzlich zulässige Verschärfung hinzuzufügen.

A r t. 7 H.

Złośliwe uszkodzenie cudzej własności w §. 74. I^{ej} części księgi ustaw karnych oznaczone, jeżeli szkoda z tąd wynikła albo przez sprawcę zamierzona, pięć złotych reńskich mon. konw. nie przenosi, tylko jako przestępstwo aresztem od dnia jednego do miesiąca jednego ukarane być ma.

Art. III.

Otworzenie pieczęci sądowych w dekrecie nadwornej kancelaryi z dnia 29. Sierpnia 1822, pod L. 1889 zbioru ustaw sądowych §. 2. za zbrodnię uznane, tylko jako przekroczenie ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy ukarane być ma.

Art. IV.

Powrót wygnańca w §§. 83. i 84. l^{ej} części księgi ustaw karnych za zbrodnią uznany jako przestępstwo podług §. 81. H^{ej} części ukarane być ma.

Art. V.

Uwiedzenie do nadużycia władzy urzędowej w §. 89. I^{ej} części oznaczone jedynie w tenczas, jeżeli uwiedzenie cywilnego lub karnego sędzi, przysięgłego lub prokuratora rządowego, albo w przypadkach udzielenia urzędu lub rozstrzygnienia w sprawach publicznych uwiedzenie innego urzędnika do stronności lub do nadwerężenia obowiązku urzędowego było sprawcy zamiarem, jako zbrodnia postanowionemi tam karami, oprócz tego zaś, o ile takowa czynność nie ukazuje się jako inne cięższej karze uległe prawa przestępstwo, tylko jako przekroczenie aresztem od jednego do sześciu miesięcy ukarane być ma.

Art. VI.

Jako zbrodnie naruszenia religii ukarane być mają tylko czyny w §. 107. lit. a) i b) I^{cj} części oznaczone, tudzież właśnie tam pod lit.d) wyrażone usiłowanie rozszerzania niewiary.

Art. VIII.

Jeżeli w przypadku § 148. lit. g) l^{ej} części przy podłożonym ogniu sprawca sam z żalu i jeszcze w swoim czasie tak się przyłożył, że wszelkiej szkodzie zapobieżono, tedy tenże od wszelkiej kary wolnym być ma.

Art. VIII.

Kradzieże w §. 154. pod liczbą I. lit. a) i w §. 156. pod liczbą I. części I^{ej} wyszczególnione, jeżeli oraz nie przenoszą ilość lub wartość pięciu reńskich mon. konw., tylko jako przestępstwa podług przepisu §. 210. II^{ej} części ukarane być mają.

Art. IX.

Podrobienie i fałszowanie publicznego dokumentu w §. 178. pod lit. d) I^{ej} części i w dektecie nadwornej kancellaryi z dnia 17. Maja 1819, pod L. 1562 zbioru ustaw sądowych oznaczone, tedy tylko za oszustwo karze ulegające uważać się ma, jeżeli zasadza się na złym zamyśle, w §. 176. I^{ej} części przypuszczonym, oprócz tego przypadku zaś, jako przestępstwo podług §. 78. lit. e) II^{ej} części aresztem od trzech dni do jednego miesiąca ukarane być winno.

Art. X.

Przepisane §. 12. II^{ej} części księgi ustaw karnych więzy dla osób za przekroczenia lub przestępstwa na ścisły areszt skazanych, zupełnie ustać mają.

Art. II.

Die im §. 74 des I. Theiles des Strofgesetzbuches bezeichnete boskafte Beschädigung fremden Eigenthums ist, wenn der Schade, welcher entstanden oder in dem Vorsatze des Thäters gelegen ist, 5 ft. C. Mze. nicht übereteigt, nur als Uebertretung mit Arrest von 1 Tag bis zu 1 Monat zu bestrafen.

Art. III.

Die in dem Ho/kunzleidecrete vom 29. August 1822, Zahl 1889, der Justizgesetzsammlung §. 2 als Verbrechen erklärte Eröffnung gerichtlicher Siegel ist nur als Vergehen mit strengem Arreste von 1 bis zu 6 Monaten zu ahnden.

Art. IV.

Die in den SS. 83 und 84 des I. Theiles des St. G. B. als Verbrechen erklärte Rückkehr eines Verwiesenen ist als Uebertretung nach Massgabe des S. 81 des II. Theiles zu bestrafen.

Art. V.

Die in dem S. 89 des I. Theiles bezeichnete Verleitung zum Missebrauche der Amtsgewalt ist nur dann, wenn die Verführung eines Civil- oder Strafrichters, eines Geschwornen oder Staatsanwalts, oder in Fällen einer Dienstverleihung oder einer Entscheidung in öffentlichen Angelegenheiten, die Verleitung eines andern Beamten zu einer Parteilichkeit oder zur Verletzung der Amtspflicht in der Absicht des Thäters lag, als Verbrechen mit den dort festgesetzten Strafen, ausser dem aber, in soweit eine solche Handlung sich nicht als eine schwerer bestrafte andere Gesetzübertretung darstellt, nur als Vergehen mit Arrest von 1 bis zu 6 Monaten zu ahnden.

Art. VI.

Als Verbrechen der Religionsstörung sollen nur die in dem S. 107 lit. a) und b) des I. Theiles bezeichneten Handlungen, und das eben de lit. d) erklärte Bestreben, Unglauben zu verbreiten, bestraft werden.

Art. VII.

Wenn im Falle des S. 148, lit. g) des I. Theiles bei einem gelegten Brande der Thäter selbst aus Reue und noch zur rechten Zeit sich so verwendet hat, dass aller Schade verhüthet worden ist, so soll er mit aller Strafe verschont werden.

Art. VIII.

Die in dem S. 154, Zahl I lit.a) urd S. 156, Zahl I des I. Theiles vorkommenden Diebstähle sind, wenn sie nicht zugleich den Betrag oder Werth von 5 Gulden C. Mze. übersteiger, nur als Uebertretungen nach Vorschrift des S. 210 des II. Theils zu bestrafen.

Art. IX.

Die in dem S. 178 lit. d) des I. Theiles und in dem Hofkanzleidecrete vom 17. Mai 1819, Zahl 1562 der Justizgeretzsammlung bezeichnete Nachmachung und Verfälschung einer öffentlichen Urkunde ist nur dann als strafbarer Betrug anzusehen, wenn ihr die im S. 176 des I. Theiles vorausgesetzte böse Absicht zu Grunde liegt, ausser diesem Falle aber 80ll sie als Uebertretung nach S. 78, lit. e) des II. Theiles mit Arrest von 3 Tagen bis zu 1 Monate geahndet werden.

Art. X.

Die in dem S. 12 des II. Theiles des Strafgesetzbuches vorgeschriebene Fesselung der vergen Vergehen oder Vebertretungen zum strengen Arreste verurtheilten Personen hat gänzlich wegzufallen.

Art. XI.

Postanowienie w §. 26. II^{cj} cz. znajdujące się w ten sposób zmienia się, iż sędzia przepis §§^{6w}. 48. i 49. I^{cj} cz. także na przekroczenia i przestępstwa zastosować winien.

Art. XII.

Co do uczestnictwa w tajnych towarzystwach, w §§. 38.—50. II^{ej} części oznaczonego, postępować należy tylko wedle patentu 17. Marca 1849, "o wykonywaniu prawa wolnego stowarzyszenia i zgromadzenia się."

Art. XIII.

Nastąpione przez zniesienie cenzury wyłączenie wszystkich owych ciężkich przestępstw policyjnych, które się do przepisów cenzury (§§. 57.—68. II^{ej} części księgi ustaw karnych) odnosiły, rozciągać się ma także i na §. 69, i na przyszłość nieupoważnione trzymanie lub używanie drukarni pokatnej, prasy ręcznej z literoskładem, prasy odcisku kamiennego lub miedziorytniego, tylko podług istniejących przepisów przemysłowych, a wedle okoliczności stósownie do tymczasowej ustawy o druku z dnia 13. Marca 1849 ukaranem być ma.

Art. XIV.

Przepis §. 70. II^{ej} części względem uwiedzenia poddanych tego państwa do osiedlenia się w cudzych krajach niniejszem znosi się.

Art. XV.

Postanowienie §. 71. II^{ej} części, względem ukarania podburzania poddanych przeciw swym zwierzchnościom, do oznaczonego tamdzież podżegania przeciw władzom rządowym i gminnym ścieśnia się.

Art. XVI.

Przepisy §§. 90.—92. Ilej części ustać mają, a zamiast postępowania sądowego karnego w razie samobójstwa, czynnie zamierzonego, władza polityczna oświecenie sprawcy przez duchownego, albo też wedle okoliczności umieszczenie onegoż w publicznym leczenia zakładzie lub inne jakie zachowanie, w razie samobójstwa zaś wykonanego, pogrzebanie trupa w cichości i na cmentarzu zarządzić ma.

Art. XVII.

Moc niniejszego rozporządzenia rozciągać się ma także i na popełnione przed jego obwieszczeniem przestępstwa prawa, jako też i na inkwizycye już wiszące. Te ostatnie, o ile podług niniejszego przepisu do innego sądu karnego przekazane są, temuż odstąpione, albo jeżeli przypadek, będący ich przedmiotem, karze ulegać przestaje, przez uchwałę zaniechania załatwione być mają.

Dano w Naszem głównem i stołecznem mieście Wiedniu, dnia 17. Stycznia 1850.

Schmerling.

Schwarzenberg. Krauss. Bach. Bruck. Thinnfeld. Gyulai. Schmerling. Thun. Kulmer.

Art. XI.

Die in dem §. 26 II. This. vorkommende Bestimmung wird dahin abgeändert, dass der Richter auch bei Vergehen und Uebertretungen die Vorschrift der §§. 48 und 49 des I. This. in Anwendung zu bringen hat.

Art. XII.

Die in den §§. 38 bis 50 des II. Theiles bezeichnete Theilnahme an geheimen Gesellschaften ist nur nach dem Patente vom 17. März 1849, "über die Ausübung des freien Vereinigungs- und Versammlungsrechtes" zu behandeln.

Art. XIII.

Die durch die Aushebung der Censur ersolgte Ausscheidung aller derjenigen schweren Polizei-Uebertretungen, welche sich auf die Censur-Vorschristen bezogen haben (§§. 57–68 des II. Theiles des St. G. B.) hat sich auch auf den §. 69 zu erstrecken, und es soll in Zukunst die unbefugte Haltung oder der Gebrauch einer Winkelbuchdruckerei, einer Handpresse mit einem Schristsatze, einer Stein- oder Kupferdruckpresse, nur nach den bestehenden Gewerbsvorschristen und nach Umständen in Gemässheit des provisorischen Pressgesetzes vom 13. März 1849 geahndet werden.

Art. XIV.

Die Vorschrift des §. 70 des II. Theiles über die Verleitung der Unterthanen dieser Staaten zur Ansiedlung in fremden Ländern wird hiermit ausser Kraft gesetzt.

Art. XV.

Die Anordnung des §. 71 des II. Theiles, über die Bestrafung der Aufwieglung der Unterthanen gegen ihre Obrigkeiten, wird auf die dort bezeichnete Aufreizung zegen Staatsund Gemeindebehörden eingeschränkt.

Art. XVI.

Die Vorschriften der §§. 90—92 des II. Theiles haben zu entfallen, und es ist an der Stelle des strafgerichtlichen Einschreitens bei einem versuchten Selbstmorde durch die politische Behörde die Belehrung des Thäters mittelst des Seels orgers, oder nach Umständen dessen Unterbringung in einer öffentlichen Heilanstalt oder sonstige Verwahrung; bei einem vollbrachten Selbstmorde aber die Beerdigung des Leichnams in der Stille und in dem Friedhofe zu veranlassen.

Art. XVII.

Die Wirksamkeit dieser Verordnung hat sich auch auf die vor deren Kundmachung bezangenen Gesetz-Uebertretungen und auf bereits an hängige Untersuchungen zu erstrecken. Letztere sind, in soferne sie nach dieser Vorschrift zu einem andern Strafgerichte gewiesen werden, an dieses abzutreten, oder, in soferne der ihnen zu Grund liegende Fall aufhört strafbar zu seyn, durch Ablassungsbeschluss zu erledigen.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzs'adt Wien den 17. Jänner 1850.

Franz Joseph.

Schwarzenberg. Krauss. Bach. Bruck. Thinnfeld. Gyulai. Schmerling. Thun. Kulmer.

XVII. (Pola.)